
Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1	
Efektywno zdecentralizowania funkcji alokacyjnej finansów publicznych	13
1.1. Lokalne dobra publiczne i klubowe	14
1.2. Problem alokacji przez samorzady dóbr, z których korzyści przekraczają obszar samorządu	21
1.3. Dotacje i subwencje jako sposób finansowania samorządów	30
1.4. Nakazy dotyczące ilości i jakości lokalnych dóbr a polityka wydatkowa samorządów	41
Rozdział 2	
Zadania polskich gmin iród a ich finansowania	49
2.1. Zadania polskich gmin	52
2.1.1. Oświata	54
2.1.2. Pomoc społeczna	56
2.1.3. Administracja publiczna	58
2.1.4. Transport	59
2.1.5. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz rolnictwo i łowiectwo	63
2.1.7. Gospodarka mieszkaniowa	69
2.1.8. Autonomia wydatkowa polskich samorządów – podsumowanie	71
2.2. Źródła finansowania zadań polskich gmin	73
2.2.1. Dochody własne gmin	73
2.2.2. Subwencja wyrównawcza i równoważąca jako dochód polskich gmin	83

2.2.3. Subwencja oświatowa jako źródło (do)finansowania zadań oświatowych samorządów	85
2.2.4. Dotacje, w tym środki ze źródeł zagranicznych, w budżetach polskich gmin	88
2.2.5. Inne źródła finansowania zadań samorządów terytorialnych	95
2.2.6. Samodzielność dochodowa polskich samorządów – podsumowanie	96
Rozdział 3	
Wpływ interwencji dochodowych i wydatkowych na politykę wydatków polskich gmin – analizy empiryczne	99
3.1. Wpływ dotacji ze środków zagranicznych na politykę wydatkową polskich gmin	103
3.2. Subwencja oświatowa i jej wpływ na wydatki gmin na oświatę	114
3.3. Ograniczenia elastyczności wydatkowej w zakresie kształtowania wynagrodzeń nauczycieli i ich wpływ na politykę wydatkową samorządów	127
3.3.1. Wpływ sytuacji finansowej samorządu na mniej i bardziej samodzielne zadania	131
3.3.2. Analiza polityki budżetowej gmin wobec zadań o różnym stopniu samodzielności	135
Rozdział 4	
Między decentralizacją a centralizacją – koncepcja partnerskiego rozwiązywania problemu lokalnego dostarczania dóbr publicznych po redukcji efektów zewnętrznych	142
4.1. Teoremat Coase’a a pośrednie efekty zewnętrzne wydatków samorządów	145
4.2. Sposoby budowania rozliczalności pionowej i poziomej w działaniu lokalnych producentów	153
4.2.1. Benchmarking – idea i wykorzystanie w usługach wodno-kanalizacyjnych	155
4.2.2. Budżet zadaniowy i możliwości jego zastosowania w edukacji	160
Podsumowanie – między centralizacją a decentralizacją – teoria a rzeczywistość	173
Bibliografia	181
Załączniki	191